

58

2020.48.hét

Csütörtök 571-582

4. Cikkely

JÉZUS KRISZTUS "SZENVEDETT PONCIUS PILÁTUS ALATT, MEGFESZÍTETTÉK, MEGHALT ÉS ELTEMETTÉK"

571 Krisztus keresztjének és föltámadásának húsvéti misztériuma a központjában áll annak az örömhírnek, melyet az apostoloknak, és utánuk az Egyháznak hirdetni kell a világban. Isten üdvözítő terve Fiának, Jézus Krisztusnak megváltó halálában "egyszer s mindenkorra" (Zsid 9,26) beteljesedett.

572 Az Egyház hű marad az "összes Írások" azon értelmezéséhez, melyet maga Jézus mind húsvétja előtt, mind húsvétja után adott: [\[336\]](#) "Vajon nem ezeket kellett-e elszenvednie a Krisztusnak és bemennie dicsőségébe?" (Lk 24,26). Jézus szenvedése történeti formát öltött azáltal, hogy elvetették "a vének, a főpapok és az írástudók" (Mk 8,31), akik kiszolgáltatták "Őt a pogányoknak, hogy kigúnyolják, megostorozzák és keresztre feszítsék" (Mt 20,19).

573 A hit tehát törekedhet arra, hogy Jézus halálának körülményeit, melyeket az evangéliumok hűségesen továbbadtak [\[337\]](#) és más történeti források megvilágítanak, vizsgálja, hogy jobban megértse a megváltás értelmét.

1. §

JÉZUS ÉS IZRAEL

574 Jézus nyilvános működésének kezdetétől fogva a farizeusok és a Heródes-pártiak megegyeztek a papokkal és írástudókkal, hogy elveszítik őt. [\[338\]](#) Egyes cselekedetei miatt (ördögűzések; [\[339\]](#) a bűnök megbocsátása; [\[340\]](#) szombati gyógyítások; [\[341\]](#) a törvényes tisztaság parancsainak saját értelmezése; [\[342\]](#) barátkozás a vámosokkal és nyilvános bűnösökkel [\[343\]](#).) Jézust néhány rosszindulatú ember ördögi megszállottsággal gyanúsította. [\[344\]](#) Káromkodással [\[345\]](#) és hamis próféta-sággal [\[346\]](#) vádolták, tudniillik olyan bűntényekkel, melyeket a Törvény megkövezéses halállal büntetett. [\[347\]](#)

575 Jézus egyes cselekedetei és szavai tehát az "ellentmondás jelévé" [\[348\]](#) váltak a jeruzsálemi vallási hatóságok számára -- melyeket Szent János evangéliuma gyakran "zsidóknak" nevez [\[349\]](#) --, sokkal inkább, mint Isten egyszerű népe számára. [\[350\]](#) Igaz, hogy Jézus kapcsolata a farizeusokkal nemcsak polémia volt. Így például farizeusok voltak azok, akik figyelmeztették a rá leselkedő veszélyre. [\[351\]](#) Jézus néhányat megdicsér közülük, mint például a Mk 12,34-ben szereplő írástudót, és ismételten vendég volt farizeusoknál. [\[352\]](#) Jézus megerősít tanításokat, melyeket Isten népének ezen vallási elitje képviselt: a halottak föltámadását, [\[353\]](#) jámborsági formákat (alamizsna, imádság és böjt), [\[354\]](#) a szokást, hogy Istenhez mint Atyához fordulnak, valamint Isten és a felebarát szeretete parancsának központi jellegét. [\[355\]](#)

576 Sok izraelita szemében tűnt úgy, hogy Jézus szembeszáll a választott nép lényeges intézményeivel:

- a Törvény iránti engedelmisséggel; Törvényen értve minden írásos parancsolatot és a farizeusok szerint a szájhagyományban élő értelmezést;
- a jeruzsálemi Templom mint szent hely és Isten különleges lakóhelye központi szerepével;
- az egyetlen Istenbe vetett hittel, akinek dicsőségében egyetlen ember sem osztozhat.

I. Jézus és a Törvény

577 Jézus a hegyi beszédet ünnepélyes figyelmeztetéssel kezdte, melyben Istentől a Sinai-hegyen az első Szövetség megkötésekor adott Törvényt az Újszövetség kegyelmének fényében mutatta be:

"Ne gondoljátok, hogy megszüntetni jöttem a Törvényt vagy a Prófétákat. Nem megszüntetni jöttem, hanem teljessé tenni. Bizony mondom nektek, míg ég és föld el nem múlik, egy i betű vagy egy vesszőcske sem vész el a Törvényből, hanem minden beteljesedik. Aki tehát csak egyet is eltöröl e legkisebb parancsok közül és úgy tanítja az embereket, azt igen kicsinek fogják hívni a mennyek országában. Aki viszont megtartja és tanítja őket, az nagy lesz a mennyek országában" (Mt 5,17--19).

578 Jézus, Izrael Messiása, aki a legnagyobb a mennyek országában, saját szavai szerint kötelességének tekintette, hogy beteljesítse a Törvényt hiánytalanul, a legkisebb előírásokig. De Ő az egyetlen, aki azt tökéletesen meg tudta tenni. [\[356\]](#) A zsidók saját bevallásuk szerint soha nem tudták tökéletesen, a legkisebb parancs megszegése nélkül megtartani a Törvényt. [\[357\]](#) Ezért Izrael fiai minden évben az engesztelés napján bocsánatot kérnek Istentől törvényszegéseikért. A Törvény ugyanis egyetlen egészet alkot, és amint Szent Jakab emlékeztet: "Aki minden törvényt megtart, egy ellen azonban vét, az mindegyik ellen vét" (Jak 2,10). [\[358\]](#)

579 A Törvény teljes -- nem csupán betű, hanem szelleme szerinti -- megtartásának elvét nagyrabcsülték a farizeusok. Erre tanítván Izraelt, sok Jézus korabeli zsidót szélsőséges vallásos buzgóságra vezettek. [359] Ez, amennyiben nem oldódott föl kázusok képmutató boncolgatásában, [360] a népet szükségszerűen elkészítette Isten azon hallatlan beavatkozására, ami a törvény tökéletes teljesítése volt az összes bűnös helyett az egyetlen Igaz részéről. [361]

580 A Törvény tökéletes beteljesítését senki más nem tudta megtenni, csak az isteni Törvényhozó, aki a Törvény alatt a Fiú személyében született. [362] Jézusban a Törvény már nem kőtáblákra írtan jelenik meg, hanem a Szolga "bensejében" és "szívében" (Jer 31,33), aki, mivel "igazságban hirdet ítéletet" (Iz 42,3), "a nép szövetsége" (Iz 42,6) lett. Jézus beteljesíti a Törvényt egészen odáig, hogy magára veszi "a Törvény átkát", [363] melyet azok vontak magukra, "akik nem maradtak meg mindabban, amik írva vannak, hogy megtegyék", [364] mivel Krisztus halála "azoknak a törvényszegéseknek megváltására történt, melyeket az első szövetségben követtek el" (Zsid 9,15).

581 A zsidók és szellemi vezetőik számára Jézus rabbinak [365] számított. Ő maga gyakran érvelt a rabbinikus törvényértelmezés formájában. [366] Ugyanakkor Jézusnak akaratlanul össze kellett ütköznie a törvénytudókkal, mert magyarázatát nem úgy adta elő, mint egy közlők; hanem "úgy tanított, mint akinek hatalma van, s nem úgy, mint írástudók" (Mt 7,28--29). Őbenne Istennek ugyanaz az igéje, amely a Sinai-hegyen fölhangzott az írott Törvény Mózesnek ajándékozásakor, újra hallatja magát a boldogságok hegyén. [367] Ez az Ige nem eltörli, hanem beteljesíti a Törvényt, isteni módon adván végső értelmezését: "Hallottátok, hogy mondatott a régieknek (...). Én pedig mondom nektek" (Mt 5,33--34). Ő ugyanezzel az isteni tekintéllyel kárhoztatja a farizeusok egyes "emberi hagyományait", [368] melyek érvénytelenítik Isten Igéjét. [369]

582 Ezen túlmenően: az étkezésekkel kapcsolatos tisztasági törvényt, mely a zsidók életében igen nagy szerepet játszott, Jézus beteljesítette, amikor a maga isteni értelmezésével kinyilatkoztatta e törvény "pedagógiai" értelmét: [370] "Ami kívülről kerül az emberbe, nem tudja tisztátalanná tenni, (...) -- ezzel tisztának nyilvánított minden ételt. De mondta: ami kimegy az emberből, az szennyezi be az embert; mert belülről, az ember szívéből származnak a gonosz gondolatok" (Mk 7,18--21). Amikor Jézus isteni tekintéllyel adta a törvény végső értelmezését, szemben találta magát egyes törvénytudókkal, akik nem fogadták el az Ő törvénymagyarázatát, noha ennek igazságát isteni jelek bizonyították. [371] Ez különösen érvényes a szombat kérdésére: Jézus gyakran rabbinista érveléssel [372] mutat rá arra, hogy a szombati nyugalom nem zavarja meg Isten [373] vagy a felebarát szolgálata, [374] amit az Ő gyógyításai jelentenek.